

Antiga tanca de l'estació del tren

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carretera de Berga; Parc de l'Estació. Navàs
Alçada: 369

Coordenades:

Latitud: 41.90205
Longitud: 1.87855
UTM Est (X): 406981
UTM Nord (Y): 4639509

Classificació

Número de fitxa 08141 - 421
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 22.EA. Núm. registre BCIL: 13949-I Publicació DOGC: 29/04/2019
Data aprovació: dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari IPA 16873
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Navàs
Fitxes associades:

Descripció

Trams que es conserven de l'antiga tanca que delimitava l'estació de ferrocarril de la línia de Manresa a Berga, coneguda popularment com el Carrilet. L'antiga estació ja no es conserva, però n'han quedat dos trams d'aquesta tanca vora la carretera i a l'indret que actualment ocupa l'anomenat parc de l'estació. Es tracta d'un testimoni modest però significatiu i representatiu de l'antic Carrilet, que va tenir un gran arrelament popular.

El primer tram es troba més al sud i el segon al nord, a l'altra banda del carrer Verge de Montserrat. La tanca és formada per una base contínua de mur de pedra amb una plataforma superior de maó. Al damunt s'hi aixequen una sèrie de pilastres quadrades de maó coronades per lloses de pedra en forma de piràmide i, entremig, una reixa de ferro forjat de brèndoles verticals acabades en punxa.

Història

El 1879 es constituïa la "Sociedad del Tranvía o Ferrocarril Económico de Manresa a Berga", formada per promotors estretament vinculats al tèxtil del Llobregat. Aquesta línia ferroviària anava des de Manresa-Alta fins a l'estació d'Olvan-Berga, inaugurada el 1887. El 1904 s'ampliava el traçat fins a Guardiola, on s'enllaçava amb la cimentera Asland de Clot del Moro. Des de Manresa la línia connectava amb Barcelona, abastant així tota la vall del Llobregat. La línia de Manresa a Berga va tenir una gran activitat i un fort arrelament social. Se l'anomenava popularment el Carrilet, i entre els pobles de la vall del Llobregat era pràcticament l'únic mitjà de transport de viatgers, ja que fins els anys 1930 no van començar a funcionar regularment línies d'autocars. També tenia un paper preponderant en el transport industrial: fusta de l'alt Berguedà, ciment del Clot del Moro i la producció de Carbur Metàl·lics d'Olvan.

El Carrilet va arribar a Navàs l'any 1885. Passava pel mig de la carretera de Berga i tenia l'estació on actualment hi ha l'estació d'autobusos. Hi havia dos edificis: un magatzem de mercaderies i l'estació pròpiament. L'estació ocupava una gran superfície que arribava fins al carrer de l'Església. A la postguerra els habitatges van guanyar terreny a l'estació.

Per falta de rendibilitat, el Carrilet va començar a desmantellar-se parcialment a partir del 1972. El darrer tren que va passar per Navàs fou el 1973. Actualment de l'estació només en queda un tram de l'antiga tanca que protegia el pas del tren. L'any 2009 es va inaugurar en aquesta zona, transformada urbanísticament, l'anomenat parc de l'estació, on s'hi va col·locar una locomotora de l'antic Carrilet.

Bibliografia

BADIA MASGRAU, Josep M. (1988). "Navàs", *Història del Bages*, vol II, Ed. Parcir, Manresa, p. 166.

BADIA MASGRAU, Josep M. (2000). *Navàs: història en imatges, 1890-1979*. Angle Editorial; Centre d'Estudis del Bages, Fotografia Històrica, 9, Manresa, p. 31.

FERRER, Llorenç; PIÑERO, Jordi; SERRA, Rosa (1997). *El Llobregat, nervi de Catalunya*. Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages. Àmbit de Recerques del Berguedà, Col·lecció Fotografia Històrica, núm. 2. Manresa, p. 17-18.

Enllaços d'interès:

[Web Arxiu fotogràfic de Navàs](#)

